

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

سال دوم - دوره یازدهم

تاریخ چاپ

شماره چاپ

شماره ثبت ۶۱۲

عادی

طرح حمایت و حفاظت از داده و اطلاعات شخصی

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۳۱ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

الف) در اجرای اصول مختلف فصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران راجع به «حقوق ملت»، به ویژه اصول نوزدهم، بیستم، بیست و دوم، بیست و سوم، بیست و پنجم، بیست و ششم، سی و هشتم و سی و نهم

ب) سیاست‌های کلی نظام، ابلاغی مقام معظم رهبری درباره:

۱. شبکه‌های اطلاع‌رسانی رایانه‌ای (به ویژه بندهای ۱ و ۷)

۲. نظام اداری (به ویژه بند ۲۳)

۳. پدافند غیرعامل (به ویژه بند ۱۱)

۴. امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات (به ویژه بند ۱)

۵. برنامه ششم توسعه (به ویژه بندهای ۳۶ و ۵۳-۳)

و در جهت رفع خلاءهای قانونی مربوطه به داده‌ها و اطلاعات به ویژه آن دسته اطلاعات که در فضای مجازی توسط ارائه دهندگان خدمات از مردم و کسب و کارها اخذ، گردآوری و پردازش می‌شود، حمایت و حفاظت از اشخاصی که به نوعی داده‌ها و اطلاعات به او مربوط می‌شود و همچنین تکمیل سایر قوانین مرتبط با فضای مجازی، از جمله و بویژه:

۱. قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۲. قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

۳. قانون تجارت الکترونیکی

۴. قانون مجازات اسلامی - بخش تعزیرات

۵. قانون آیین دادرسی کیفری

۶. قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت غیرمجاز می نمایند

۷. قانون برنامه ششم توسعه

۸. قانون سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد.

طرح پیشنهادی «قانون حمایت و حفاظت از داده و اطلاعات شخصی» ارائه می شود.

لذا طرح ذیل تقدیم می شود:

مجتبی توانگر - جلال محمودزاده - سیدمحمد مولوی - جعفر قادری - محسن پیرهادی - مالک شریعتی
نیاسر - نصراله پژمان فر - علی خضریان - محمد باقری بناب - سیدمجتبی محفوظی - روح اله نجابت
- سیدلفته احمدنژاد - محسن علیزاده سپیدان - محمد علی پور - محمد صفائی دلویی - فریدون حسنونند
- رسول فرخی میکال - شهباز حسن پوربیگلری - ابراهیم عزیزی شیراز - علی اصغر عنابستانی - موسی
احمدی - محمدتقی نقدعلی - بهروز محبی نجم آبادی - مجتبی بخشی پور - جواد نیک بین - یعقوب
رضازاده - غلامعلی کوهساری - عبدالجلال ایری - مجید نصیرائی - رضا آریان پور - احمد محرم زاده
یخفروزان

عنوان طرح:

طرح حمایت و حفاظت از داده و اطلاعات شخصی

بخش یکم: کلیات

ماده ۱. هدف اصلی این قانون صیانت از حیثیت و کرامت اشخاص موضوع داده ها و اطلاعات است که از راه‌های ذیل تحقق می‌یابد:

الف) تبیین حقوق اشخاص موضوع داده‌ها و اطلاعات، به ویژه در تعامل با سایر حق‌های مشروع

ب) ضابطه‌پذیری پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

پ) مسئولیت‌پذیری کنشگران پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

ت) هم‌افزایی امور تنظیمی و نظارتی پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

ث) جبران‌پذیری زیان‌ها و آسیب‌های ناشی از پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی.

ماده ۲. تعاریف واژگان ذیل عبارتند از:

الف) داده و اطلاعات شخصی عبارت است از داده و اطلاعاتی که به تنهایی یا به همراه داده‌های دیگر، شخص موضوع داده را می‌شناساند.

ب) پردازش هرگونه عملیات دستی یا خودکار بر داده‌ها و اطلاعات شخصی، از قبیل ایجاد، ثبت، دریافت، گردآوری، نگهداری، جداسازی، تغییر، تجزیه و تحلیل، طبقه‌بندی، ساختاربندی، تطبیق، ذخیره‌سازی، اشتراک‌گذاری، فرستادن، توزیع و عرضه، انتشار و در دسترس قرار دادن و پاک کردن آنها.

پ) کنترل‌گر شخصی است که همه یا بخشی از هدف، سازوکار، شرایط، ویژگی‌ها و ابزارهای یک یا چند عملیات پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی در اختیار پردازش‌گر را تعیین می‌کند. مصوبات و تصمیمات مراجع صلاحیت‌دار در امور تنظیم‌گری، نظارت، ضابطیت و دادرسی درباره پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی، جز در مواردی که جنبه فردی دارد، کنترل‌گری به شمار نمی‌آید.

ت) پردازشگر شخص مآذون کنترل‌گر در پردازش است. در صورت نبود کنترل‌گر یا عدم امکان اتصاف پردازش به آن، پردازشگر به عنوان کنترل‌گر نیز شناخته می‌شود.

ث) ناظر ویژه کسی است که پیرو حکم صادره از سوی کمیسیون، صلاحیت نظارت بر پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی را می‌یابد.

ج) کمیسیون به اختصار کمیسیون صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی.

ماده ۳. اشخاص مشمول این قانون عبارتند از:

الف) اتباع ایرانی حقیقی یا حقوقی عمومی یا خصوصی، اعم از آنکه داده‌ها و اطلاعات شخصی آنها درون یا بیرون از ایران پردازش شود.

ب) اتباع خارجی حقیقی یا حقوقی عمومی یا خصوصی که داده‌ها و اطلاعات شخصی آنها از سوی کنترلگر یا پردازشگر ایرانی پردازش می‌شود.

بخش دوم: حقوق اشخاص موضوع داده‌ها و اطلاعات

ماده ۴. پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی مربوط به وضعیت‌ها یا موقعیت‌های غیرعمومی، منوط به رضایت شخص موضوع آنهاست. اعلام رضایت اشخاص موضوع داده باید با رعایت شرایط ذیل باشد:

الف) پیش از پردازش باشد

ب) بیانگر آگاهی شخص موضوع داده باشد

پ) استنادپذیر باشد.

ماده ۵. پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی مربوط به وضعیت‌ها یا موقعیت‌های عمومی، بدون رضایت شخص یا اشخاص موضوع آنها در صورتی بلامانع است که:

الف) خودش داده‌ها و اطلاعات را در معرض پردازش قرار داده باشد؛ یا

ب) پردازش داده‌ها و اطلاعات خود را منع یا محدود نکرده باشد.

تبصره: رضایت حاصل از فریب یا تهدید یا اکراه شخص موضوع داده معتبر نیست و در صورت عدم اهلیت وی، رضایت ولی یا قیم او الزامی است. حالات اغما و مانند آن که بر نبود قصد و اراده وی دلالت دارند، موجب عدم اهلیت‌ند.

ماده ۶. شخص موضوع داده حق دارد هر زمان، پردازش یا عدم پردازش همه یا بخشی از داده‌ها و اطلاعات را بخواهد، مشروط بر آنکه:

الف) داده‌ها و اطلاعات یا نتایج حاصل از آنها نادرست باشد

ب) داده‌ها و اطلاعات یا پردازش آنها خارج از محدوده رضایت وی باشد.

ماده ۷. درخواست انجام یا توقف پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی می‌تواند با هدف فراموشی مطرح شود، مشروط بر آنکه ذی‌نفع دیگری نباشد.

ماده ۸. در شرایط ذیل، شخص موضوع داده حق دارد به داده‌ها و اطلاعات شخصی خود به منظور پردازش آنها دسترسی یابد:

الف) شامل اطلاعات طبقه‌بندی شده عمومی یا داده‌ها و اطلاعات شخصی دیگران نشود

ب) استنادپذیری داده‌ها و اطلاعات مخدوش نشود.

ماده ۹. رضایت به پردازش، به معنای آشکاری هویت شخص موضوع داده‌ها و اطلاعات نیست و حق دارد گمنامی‌اش در محدوده رضایت رعایت گردد. در چارچوب این قانون، آشکاری هویت به معنای آگاهی اشخاص غیرمجاز از نام و نام خانوادگی شخص موضوع داده یا شناسه‌های تخصیص یافته و متناسب به آنست.

ماده ۱۰. در موارد ذیل، پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی در چارچوب قوانین مربوط، بدون رضایت اشخاص موضوع آنها بلامانع است:

الف) برای صیانت از حیثیت، جان یا مال شخص موضوع داده ضروری باشد

ب) برای صیانت از حیثیت یا جان دیگری یا پیشگیری از زیان مالی شدید به او ضروری باشد

پ) برای پیشگیری یا پاسخ به تهدیدهای نظم، ایمنی و امنیت عمومی ضروری باشد

ت) برای کشف جرایم یا تخلفات یا شناسایی متهمان یا اجرای احکام قضایی و انتظامی ضروری باشد.

ماده ۱۱. بهره‌برداری مالکانه از داده‌ها و اطلاعات شخصی، بدون رضایت شخص موضوع آنها در صورتی بلامانع است که:

الف) گمنامی وی حفظ شود

ب) عرفاً زیان مادی یا معنوی برای وی نداشته باشد

پ) جلب رضایت وی عملاً امکان پذیر نباشد.

ماده ۱۲. در صورت تزامن حق‌های دو یا چند شخص موضوع داده با یکدیگر، اولویت‌های ذیل رعایت گردد:

الف) آسیب‌های حیثیتی بر زیان‌های مالی

ب) اشخاص دارای ویژگی‌های فردی شامل سن و جنسیت یا دارای ویژگی‌های اجتماعی، مانند شغل، قومیت و مذهب که عرفاً آسیب‌پذیرند بر سایر اشخاص

پ) عدم رضایت بر رضایت ضمنی و هر دو آنها بر رضایت صریح اشخاص موضوع داده

ت) وضعیت‌ها یا موقعیت‌های غیرعمومی بر وضعیت‌ها یا موقعیت‌های عمومی.

بخش سوم: تنظیم و نظارت بر پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

ماده ۱۳. تنظیم و نظارت بر پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی به عهده ارکان ذیل است:

الف) کمیسیون صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی

ب) هیأت نظارت

پ) کارگروه‌های تخصصی

پ) دبیرخانه اجرایی کمیسیون.

گفتار یکم: کمیسیون صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی

ماده ۱۴. کمیسیون از اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

۱. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به عنوان رئیس کمیسیون

۲. وزیر اطلاعات

۳. وزیر کشور

۴. وزیر اقتصاد و دارایی

۵. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۶. دادستان کل کشور

۷. دبیر شورای عالی و رئیس مرکز ملی فضای مجازی

۸. معاون پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه؛

۹. رئیس کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی

۱۰. رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی

۱۱. دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات به عنوان دبیر کمیسیون.

۱۲. دونفر از صاحب‌نظران دارای سوابق مرتبط با مدیریت، سیاست‌گذاری، حکمروایی داده‌ها و اطلاعات به پیشنهاد دبیر و تأیید رئیس کمیسیون

تبصره ۱. به تشخیص رئیس کمیسیون، جلسات در سطح اعضا یا معاونین ذی‌ربط آنها تشکیل می‌شود.

تبصره ۲. احکام عضویت نمایندگان اعضاء از سوی رئیس کمیسیون صادر می‌شود.

ماده ۱۵. کمیسیون وظایف و اختیارات ذیل را به عهده دارد:

الف) همسوسازی امور تنظیم و نظارت کارگروه‌های تخصصی با یکدیگر و همچنین با هیأت نظارت

ب) تعدیل، تجمیع، تلفیق یا تفکیک وظایف و یا اعضای کارگروه‌های تخصصی برپایه اختیارات قانونی آنها

پ) تصویب ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به صیانت و میات از داده‌های و اطلاعات شخصی و آیین‌نامه داخلی کمیسیون

ت) پیشنهاد مصوبات راهبردی و تقنینی موردنیاز به مراجع ذی‌ربط

ث) حل و فصل اختلافات بین کارگروه‌های تخصصی و هیأت نظارت و همچنین با سایر نهادهای حاکمیتی

ج) هماهنگی مصوبات و تصمیمات کمیسیون، کارگروه‌های تخصصی و هیأت نظارت با مقررات اداری کشور

چ) صدور احکام رؤسای کارگروه‌های تخصصی و ناظران ویژه؛

ح) استماع گزارش هیأت نظارت و ناظران ویژه درباره مأموریت‌های محوله از سوی کمیسیون و تصمیم‌گیری درباره آنها

خ) گزارش به مراجع بالادستی درباره وضعیت صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی و تنظیم و نظارت بر پردازش آنها

د) تصویب شیوه‌نامه انتخاب ناظران ویژه و نظارت کلان بر امور و فعالیت‌های آنها

ذ) تصویب تخلفات و ضمانت اجرای های انتظامی

ماده ۱۶. مصوبات و تصمیمات کمیسیون برای کلیه دستگاه‌های اجرایی، کارگروه‌های تخصصی و هیأت نظارت و کنترل گران و پردازش گران لازم‌الاتباع است.

ماده ۱۷. جلسات کمیسیون با حضور دوسوم اعضاء رسمیت یافته و مصوبات آن با رأی اکثریت حاضران به تصویب می‌رسد.

تبصره. حضور اعضاء و کارشناسان کارگروه‌های تخصصی و همچنین سایر مقامات، خبرگان و کارشناسان با حق اظهارنظر در جلسات کمیسیون بلامانع است.

ماده ۱۸. دبیرخانه کمیسیون در محل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تشکیل می‌شود. وظایف دبیر کمیسیون عبارتند از:

الف) انجام امور دبیرخانه‌ای کمیسیون

ب) هماهنگی و نظارت بر دبیرخانه‌های اجرایی کارگروه‌های تخصصی و هیأت نظارت

پ) اطلاع‌رسانی و ابلاغ مصوبات و تصمیمات کمیسیون

ت) برگزاری و تنظیم دستور جلسات، دعوت از اعضاء و سایرین و هماهنگی امور آن

ث) پیشنهاد آیین‌نامه اجرایی دبیرخانه جهت تصویب در کمیسیون.

ماده ۱۹. کمیسیون با توجه به اولویتهای مرتبط با صیانت و حفاظت از داده‌ها و اطلاعات شخصی کارگروه‌های تخصصی، متشکل از نمایندگان نهادهای متولی امور حاکمیتی مرتبط با صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی

در موضوعات خاص نظیر سلامت، بانکداری، امور مالی، امور اجتماعی، امور شهری و نظایر اینها تشکیل داده و به تصویب میرساند، آیین‌نامه تشکیل، مشتمل بر بخش‌های همگن و حیطة کار آنها، ریاست، دبیر و محل دبیرخانه، اعضاء، تکالیف و مأموریت‌ها، چگونگی اداره و رسمیت یافتن جلسات و مصوبات، تعامل کارگروه‌ها، گزارش به کمیسیون و سایر مراجع صلاحیتدار، ظرف ۴ ماه به پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱: هریک از نهادهای عضو کارگروه‌های تخصصی، مسؤولیت اجرا یا نظارت بر حسن اجرای مصوبات و تصمیمات کمیسیون و کارگروه متبوع را در حیطة کار خود به عهده دارند و مکلفند گزارش مربوط را به ترتیب مقرر ارائه دهند.

تبصره ۲: ضوابط مقرر از سوی کارگروه‌های تخصصی در هریک از امور تنظیمی و نظارتی، پس از تأیید کمیسیون لازم‌الاجراست.

ماده ۲۰. اقدامات نظارتی، از جمله مصاحبه، بررسی، بازرسی یا حسابرسی، رصد، ردیابی، پایش یا کنترل حضوری یا برخط نسبت به موارد ذیل اعمال می‌شود:

الف) مدیران، متصدیان و بهره‌برداران مستقیم یا مرتبط با پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

ب) زیرساخت‌ها، سازه‌ها و سامانه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، اعم از اختصاصی یا مشترک فراهم آمده برای پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

پ) اسناد، اطلاعات و داده‌ها و اطلاعات کاغذی یا دیجیتالی راجع و مرتبط با پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی.

ماده ۲۱. اعضای هیأت نظارت عبارتند از:

۱. دادستان کل کشور به عنوان رئیس هیأت

۲. رئیس کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی

۳. دبیر کمیسیون.

تبصره: هیأت نظارت در محل دادستانی کل کشور تشکیل می‌شود. آیین‌نامه تشکیل و طرز کار هیأت و دبیرخانه آن به تصویب کمیسیون می‌رسد.

ماده ۲۲. وظایف هیأت نظارت عبارتند از:

الف) نظارت بر حسن اجرای امور نظارتی ابلاغی کمیسیون

ب) دریافت و رسیدگی به شکایات ذی‌نفعان صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی

پ) شناسایی و معرفی ناظران ویژه به کمیسیون و نظارت بر امور و فعالیت‌های آنها برپایه شیوه‌نامه مصوب کمیسیون

ت) پیشنهاد شیوه‌نامه‌های اختصاصی استنادپذیری ادله ناظر به داده‌ها و اطلاعات شخصی جهت تصویب در کمیسیون

ث) ایفای سایر امور محوله از سوی کمیسیون

ماده ۲۳. در موارد ذیل، ناظر ویژه تعیین می‌شود:

الف) پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی حیاتی و حساس

ب) پردازش کلان‌داده‌ها و اطلاعات شخصی

پ) زیان‌ها و آسیب‌های جدی یا پرشمار بالقوه و بالفعل پردازش‌ها به داده‌ها و اطلاعات شخصی

ت) سایر موارد به تشخیص هیأت نظارت و تأیید کمیسیون

ماده ۲۴. شرایط احراز صلاحیت ناظر ویژه عبارتند از:

الف) نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری و انتظامی

ب) داشتن حسن شهرت

پ) دارا بودن تجربه و تخصص لازم

ت) نداشتن تعارض منافع با موضوع نظارت

ماده ۲۵. مدت فعالیت ناظر ویژه به دو شکل تعیین می‌شود:

الف) موردی متناسب با موضوع نظارت واگذار شده به وی

ب) دوره‌ای برای مدت چهار سال و قابل تمدید برای دوره‌های مشابه بر اساس شیوه نامه مصوب کمیسیون ماده ۲۶. شرایط فعالیت ناظر ویژه عبارتند از:

الف) تکالیف و مأموریت‌های وی به پیشنهاد هیأت نظارت به تصویب کمیسیون رسیده و به وی ابلاغ می‌شود.
ب) حیطه کار ناظر ویژه به طور معین و مشخص تعریف می‌شود و امور نظارتی مبهم و مجمل اعتبار ندارد.
پ) کنترلگران و پردازشگران موظفند به هزینه خود نیازمندی‌های نظارتی متعارف ناظر ویژه را فراهم آورند.
ت) هیأت نظارت موظف است حمایت‌های قانونی و تسهیلات لازم را برای حسن ایفای تعهدات ناظر ویژه فراهم آورد.

ث) نظارت ویژه قائم به شخص است و حق واگذاری همه یا بخشی از آن به دیگری را ندارد.

ج) توقف یا تعلیق فعالیت، برکناری یا قبول استعفای وی تنها از سوی کمیسیون امکان‌پذیر است.

چ) در دوره تصدی نظارت ویژه، حق پذیرش نظارت‌های بیرون از چارچوب مقرر از سوی کمیسیون، اعم از انتفاعی یا غیرانتفاعی را ندارد.

تبصره. حق الزحمه ناظران ویژه به موجب آیین‌نامه مصوب کمیسیون تعیین و پرداخت می‌شود.

بخش چهارم: تعهدات کنترلگران و پردازشگران

گفتار یکم: دامنه تعهدات کنترلگران و پردازشگران

ماده ۲۷. همه کارکردهای فرایند پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی باید برپایه دستور یا درخواست مستند کنترلگر باشد. در غیر این صورت، پردازشگر به عنوان کنترلگر پردازش هم شناخته می‌شود.

تبصره ۱: چنانچه هریک از کارکردهای پردازش، کنترلگر یا پردازشگر مختص به خود را داشته باشد، تنها نسبت به همان کارکرد تعهد خواهند داشت.

تبصره ۲: در صورت تعدد کنترلگران یا پردازشگران در هر کارکرد، فرض بر تعهد برابر آنهاست. مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

ماده ۲۸. فراهم آوردن همه امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی موردنیاز برای نظارت بر پردازش، حسب مورد به عهده کنترلگر یا پردازشگرست.

تبصره: توافق کنترلگر یا پردازشگر با اشخاص موضوع داده یا دیگران درباره نظارت آنها بر پردازش، تا جایی معتبر است که به تمهیدات نظارتی این قانون خدشه وارد نیابد.

گفتار دوم: اعتبار پردازش

ماده ۲۹. در جایی که اخذ رضایت از شخص موضوع داده الزامی است، متناسب با نوع و میزان پردازش، فراوانی اشخاص موضوع داده، شیوه اعلام رضایت از سوی آنها و هزینه‌های مترتبه، رضایت‌نامه مربوط تدوین و به عنوان جزء لاینفک توافق پردازش لحاظ می‌گردد.

ماده ۳۰. نقش‌آفرینی پردازشگر داده‌ها و اطلاعات شخصی به عنوان یک شغل یا حرفه مستقل، ولو به شکل موردی یا موقت، اعم از انتفاعی یا غیرانتفاعی، مستلزم دارا بودن پروانه یا گواهی از مرجع صلاحیتدار مربوط است.

تبصره ۱: دارا بودن پروانه یا گواهی موضوع این ماده به منزله معافیت از سایر الزامات این قانون، به ویژه اخذ رضایت از اشخاص موضوع داده نیست و رعایت آنها الزامی است.

تبصره ۲: مشاغل کنترلگر یا پردازشگر داده‌ها و اطلاعات شخصی، در صورتی از الزام مقرر در این ماده معافند که صرفاً داده‌ها و اطلاعات شخصی مشتریان بالقوه یا بالفعل خود را تنها برای موضوع فعالیت خود پردازش نمایند.

ماده ۳۱. هرگونه واگذاری شغلی یا حرفه‌ای داده‌ها و اطلاعات شخصی، علاوه بر رعایت سایر مقررات، مستلزم ثبت در سامانه مرجع صلاحیتدار ذی‌ربط است.

ماده ۳۲. هرگونه توافق میان کنترلگران، پردازشگران، اشخاص موضوع داده و سایر ذی‌نفعان که مغایر با احکام و ضوابط الزامی این قانون باشد، فاقد اعتبار و باطل است.

تبصره: طرفین توافقی موضوع این قانون موظفند ارتکاب تخلفات و جرایم آن را نقض توافق بدانند و ضمانت اجرای قراردادی متناسب، اثربخش و بازدارنده پیش‌بینی نمایند.

ماده ۳۳. کنترلگر یا پردازشگر موظف است اطلاعات ذیل را در اختیار یا در دسترس اشخاص موضوع داده قرار دهد:

- الف) هدف پردازش، از قبیل امنیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سلامت و رفاه و حقوقی و قضایی
- ب) نوع و نحوه پردازش، از قبیل تجمیع، تغییر، تجزیه و تحلیل، اشتراک‌گذاری، نگهداری و پاک کردن داده ها و اطلاعات
- پ) هویت، ماهیت و فعالیت کنترلگران یا پردازشگران اصلی و مرتبط
- ت) موقعیت‌ها و وضعیت‌های پردازش، اعم از عمومی و غیرعمومی
- ث) منابع پردازش، از قبیل پایگاه‌های اطلاعات مؤسسات عمومی یا خصوصی یا برگزاری آمایش‌ها و پیمایش‌های گوناگون؛
- ج) ویژگی‌ها و شرایط فنی پردازش، به ویژه از لحاظ بومی‌گزینی داده‌ها و اطلاعات شخصی اتباع ایرانی موضوع ماده (۴۴) این قانون
- چ) گواهی‌ها یا پروانه‌های دریافت شده از مراجع صلاحیتدار
- ح) سطح ایمنی و امنیت پردازش و دانش و هزینه مترتب بر آن
- خ) حق‌های اشخاص موضوع داده نسبت به پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصیشان و چگونگی استیفا آنها
- د) ناظر ویژه پردازش و سایر مراجع صلاحیتدار نظارتی و رسیدگی‌کننده به شکایات اشخاص موضوع داده.
- تبصره: کنترلگر یا پردازشگر موظف است ظرف یک ماه از تاریخ دریافت داده‌ها و اطلاعات شخصی، مطابق این ماده اطلاع‌رسانی کند.
- ماده ۳۴. اطلاع‌رسانی به اشخاص موضوع داده باید با شرایط و ویژگی‌های فردی و اجتماعی و امکانات در اختیار و سطح فراگیری آنها سازگاری داشته باشد و علاوه بر پیام‌رسانی‌های همگانی و اختصاصی، در قالب مستنداتی از قبیل «شرایط و ملاحظات پردازش» به انجام رسد، تا آنجا که از آگاهی آنها اطمینان حاصل شود.
- ماده ۳۵. هریک از کارکردها و مراحل پردازش، باید از تمهیدات ایمنی و امنیتی ویژه خود برخوردار باشد. این تمهیدات باید هر سه سطح ذیل را دربرگیرند:
- الف) ایمنی و امنیت فیزیکی، شامل زیرساخت‌ها، سازه‌ها و سامانه‌های سخت‌افزاری مرتبط
- ب) ایمنی و امنیت اطلاعات، شامل انواع پردازنده‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری

پ) ایمنی و امنیت انسانی، شامل همه کنترلگران و پردازشگران اصلی و مرتبط

ماده ۳۶. سازوکارها و ابزارهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ایمنی و امنیتی مقرر یا پیشنهادی باید با شرایط ذیل سازگار باشد:

الف) نوع و میزان آسیب‌زایی تهدیدهای بالقوه و بالفعل از نگاه اشخاص موضوع داده

ب) تأمین‌پذیری آنها

پ) توانمندی فنی و اجرایی

ماده ۳۷. اشخاص موضوع داده تنها در صورتی می‌توانند کنترلگر یا پردازشگر را به رعایت تمهیدات ایمنی و امنیتی فراتر از ضوابط مراجع صلاحیتدار ملزم کنند که اجرای آن تمهیدات ایفای تعهدات آنها را مختل نکرده و هزینه‌های آن را نیز عهده‌دار شوند.

ماده ۳۸. کنترلگران و پردازشگران در برابر اشخاص موضوع داده از پاسخگویی کامل برخوردارند؛ اعم از آنکه تعهداتشان با آنها پیرو عقد لازم، منعقد شده یا در تفاهم‌نامه یا اسنادی مانند خط‌مشی‌های حریم خصوصی مندرج باشد.

ماده ۳۹. فرض بر عدم اعراض حق اشخاص موضوع داده‌ها و اطلاعات است و کنترلگر یا پردازشگر مکلف به ایفای همگی آنهاست، مگر اینکه بتوانند خلاف آن را ثابت کنند.

ماده ۴۰. کنترلگر یا پردازشگر موظف است اطلاعات ذیل را تا ۱۸ ماه پس از پردازش داده‌ها و اطلاعات را شخصی نگهداری کند:

الف) داده‌ها و اطلاعات رخدادنگار (Log Files) و داده‌ها و اطلاعات ترافیک حاصل از پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی

ب) اطلاعات هویتی اشخاص موضوع داده‌ها و اطلاعات

پ) انواع پردازش‌های انجام شده بر روی داده موردنظر و هدف یا اهداف آن

ت) اطلاعات هویتی کنترلگران یا پردازشگران اصلی و مرتبط با پردازش موردنظر.

تبصره. داده‌ها و اطلاعات و اطلاعات موضوع این گفتار علیه کنترلگر و پردازشگر آن قابل استناد است.

ماده ۴۱. چنانچه صحت و تمامیت داده ها و اطلاعات شخصی اصلی مخدوش شده باشد، کنترلگر یا پردازشگر موظف است همه نسخه‌های اصلی و مخدوش شده داده ها و اطلاعات را به مدت شش ماه از تاریخ آخرین پردازش موجب خدشه نگهداری نماید.

ماده ۴۲. در صورت ابلاغ رویه‌های زنجیره حفاظتی عمومی از سوی مراجع صلاحیتدار، اجرای آن در پردازش داده ها و اطلاعات شخصی الزامی و هزینه آن به عهده کنترلگر یا پردازشگر مربوط است.

تبصره ۱: اجرای رویه‌های خصوصی زنجیره حفاظتی، منوط به تأمین هزینه آنها از سوی درخواست‌کننده و عدم مغایرت با رویه‌های عمومی است.

تبصره ۲: در صورت تعارض رویه‌ها، اولویت با رویه‌های مرتبط با امور کیفی و سپس انتظامی است.

ماده ۴۳. در موارد ذیل، پردازش داده ها و اطلاعات شخصی، فرامرزی انگاشته می‌شود:

الف) هریک از کنترلگران یا پردازشگران تابعیت خارجی داشته باشند

ب) سامانه‌های پردازنده داده ها و اطلاعات در بیرون از قلمرو حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران قرار داشته باشد

پ) پردازنده‌های نرم‌افزاری در ایران ثبت نشده باشد.

ماده ۴۴. درخصوص پردازش داده ها و اطلاعات شخصی اتباع ایرانی، رعایت شرایط ذیل الزامی است:

الف) تنها در مراکز داده واقع در قلمرو حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران یا مراکز داده خارجی مورد تأیید مراجع صلاحیتدار ذخیره شوند

ب) همه پردازنده‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری از گواهی مراجع صلاحیتدار ذی‌ربط برخوردار باشند

پ) بر روی شبکه ارتباطی مطمئن جابه‌جا شوند

ت) صلاحیت کنترلگران و پردازشگران خارجی مورد تأیید مراجع ذی‌ربط قرار گرفته باشد؛

ث) پردازش‌های فرامرزی برپایه ضوابط مقرر به ثبت برسد.

بخش پنجم: مسؤولیت‌ها و ضمانت اجراها

ماده ۴۵. کنترلگر و پردازشگر در برابر تعهدات خود مسئولیت مستقل دارند و زیان‌دیده همزمان می‌تواند به کنترلگر یا پردازشگر مراجعه و جبران همه زیان‌ها را مطالبه نماید.. پردازشگر در صورتی معاف از مسئولیت است که:

الف) اقدام وی با دستور یا درخواست کنترلگر مغایرت نداشته باشد

ب) در صورت غیرقانونی دانستن دستور یا درخواست موردنظر، هشدار لازم را به کنترلگر داده باشد

پ) در صورت زیان‌بار دانستن پردازش، از ناظر ویژه کسب تکلیف کرده باشد.

ماده ۴۶. در جایی که شخص حقیقی وابسته به شخص حقوقی به دیگری زیان می‌رساند، مسئولیت جبران با شخص حقوقی خواهد بود. مگر اینکه بتواند ثابت کند شخص حقیقی فراتر از اختیارات خود عمل نموده و شخص حقوقی نیز در نظارت بر حسن ایفای تعهدات وی مرتکب قصور نشده است.

ماده ۴۷. چنانچه شخص موضوع داده حقوق خود را به طور ناروا استیفا و به دیگری زیانی وارد کند، مسئول جبران آن خواهد بود.

ماده ۴۸. در صورت ورود آسیب معنوی ناشی از پردازش یا عدم پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی، متناسب با شرایط و اوضاع و احوال آسیب‌دیده و اطمینان از عدم ورود آسیب‌های بیشتر یا دیگر به او یا به دیگران، از وی اعاده حیثیت به عمل می‌آید. از جمله:

الف) الزام مرتکب به پردازش داده‌ها و اطلاعات یا فراهم آوردن زمینه انجام آن برای آسیب‌دیده

ب) عذرخواهی در وضعیت و موقعیت مشابه

پ) کمک به آسیب‌دیده برای بازیابی بالینی یا روانی یا موقعیت اجتماعی خود

ماده ۴۹. مرجع صلاحیتدار قضایی یا انتظامی می‌تواند متناسب با نوع و گستره آسیب حیثیتی وارده، میزان جبران‌پذیری و زیان‌های مادی ناشی از آن، مرتکب را به پرداخت جریمه تنبیهی در حق آسیب‌دیده محکوم نماید. میزان جریمه با کسب نظر از کمیسیون یا کارگروه‌های تخصصی تعیین و اعمال می‌گردد.

تبصره: شیوه‌نامه تعیین و تقویم زیان‌های مادی ناشی از پردازش غیرمجاز داده‌ها و اطلاعات شخصی به پیشنهاد کارگروه‌های تخصصی به تصویب کمیسیون می‌رسد.

ماده ۵۰. مجازات‌های مقرر در این قانون در صورتی اعمال می‌شود که در قوانین دیگر مجازات شدیدتری برای جرم موردنظر پیش‌بینی نشده باشد.

تبصره ۱. رسیدگی به اتهامات جرایم و تخلفات انتظامی این قانون در صورتی مشروعیت دارد که ضوابط حاکم بر استنادپذیری ادله درهریک از مراحل پردازش، مستندسازی و ارائه آنها رعایت شده باشد.

تبصره ۲. هر یک از کارکردهای پردازش که برای آنها جرم و مجازات مستقلی در دیگر قوانین تعریف شده است، به همان ترتیب و برپایه ضوابط مربوط به تعدد جرایم لحاظ خواهند شد.

ماده ۵۱. مرتکبان ذیل به مجازات مقرر محکوم می‌شوند:

الف) نقض حق رضایت شخص موضوع داده، چنانچه داده‌ها و اطلاعات وضعیت‌ها و موقعیت‌های غیرعمومی پردازش شود، به مجازات درجه ۵ و چنانچه داده‌ها و اطلاعات وضعیت‌ها و موقعیت‌های عمومی پردازش شود، به مجازات درجه ۶

ب) ممانعت از استیفای همه یا بخشی از حق درخواست شخص موضوع داده درباره پردازش یا توقف آن یا انجام پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی بوسیله خود وی یا نقض حق گمنامی، به یک یا هر دو مجازات درجه ۶

پ) نقض تعهدات اعتبارپذیری، اعتمادپذیری یا استنادپذیری پردازش داده‌ها و اطلاعات شخصی، به یک یا هر دو مجازات درجه ۵

ت) استیفای ناروای حقوق مندرج در این قانون از سوی شخص موضوع داده، با توجه به شدت جرم و زیان‌ها و آسیب‌های وارده به یک یا هر دو مجازات درجه ۶

ث) کنترل غیرمجاز پردازش از سوی مقام صلاحیت‌دار دستگاه اجرایی، علاوه بر مجازات مقرر برای جرم موردنظر به انفصال از خدمت از شش ماه تا سه سال

ج) امتناع از اجرا یا اجرای نادرست یا اقدام به نحوی که اجرای همه یا بخشی از ضوابط این قانون یا دستور کمیسیون یا هیأت نظارت یا ناظر ویژه منتفی گردد، مانند عدم نگهداری همه یا بخشی از داده‌ها و اطلاعات، حسب مورد یک یا هر دو مجازات درجه ۵

تبصره ۱: دادگاه می‌تواند مرتکب را به گذراندن دوره‌های ویژه صیانت از داده‌ها و اطلاعات شخصی و دریافت گواهی‌های مربوط، پیرو شیوه‌نامه مصوب کمیسیون ملزم نماید.

تبصره ۲: چنانچه اشخاص حقوقی موضوع ماده (۷۴۷) قانون مجازات اسلامی مرتکب جرایم مقرر این قانون شوند، مطابق ماده (۷۴۸) آن قانون مجازات خواهند شد.

ماده ۵۲. در صورت وجود یک یا چند شرط ذیل، مجازات مرتکب یک یا دو درجه بالاتر تعیین می‌شود:

الف) بواسطه شغل یا حرفه خود مرتکب جرم شده باشد؛

ب) نسبت به گستره و دامنه فعالیت خود، شمار قابل توجهی از اشخاص را هدف قرار داده باشد؛

پ) زیان مادی یا آسیب معنوی قابل توجه یا جبران‌ناپذیری را وارد آورده باشد؛

ت) داده‌ها و اطلاعات شخصی حیاتی یا حساس، ابزار یا نتیجه جرم باشند؛ و

ث) به شکل گروهی یا سازمان‌یافته مرتکب شده باشد.

تبصره: چنانچه عواید مالی حاصل از ارتکاب جرایم این قانون بیشتر از جزای نقدی مقرر برای آنها باشد، همان مبنا قرار می‌گیرد. در صورت اعمال حبس به جای جزای نقدی، تفاضل عواید مالی مذکور در این ماده باید به عنوان جزای نقدی اعمال گردد.

ماده ۵۳. تخلفات انتظامی مقرر از سوی کمیسیون، موارد ذیل را دربرمی‌گیرد:

الف) همه جرایم مقرر در این قانون

ب) نقض تعهدات کنترلگران و پردازشگران، اعم از اعتبارپذیری، اعتمادپذیری، استنادپذیری و پردازش‌های فرامرزی

پ) نقض تعهدات اشخاص موضوع داده‌دربرابر سایر ذی‌نفعان

ت) نقض تعهدات قراردادی یا سایر اسناد تعهدآور

ماده ۵۴. ضمانت اجرای انتظامی قابل اتخاذ از کمیسیون برای تخلفات برپایه معیارهای بازدارندگی، تناسب و اثربخشی می‌تواند یک یا چند گزینه زیر باشد:

الف) جریمه نقدی

ب) منع فعالیت یا بهره‌برداری یا انفصال از خدمت در یک یا چند رده حرفه‌ای یا تخصصی برای مدت معین

پ) منع فعالیت یا بهره‌برداری یا انفصال از خدمت در همه یا برخی نهادها یا اشخاص موضوع این قانون برای مدت معین

ت) ممنوعیت خروج از کشور برای مدت معین

ث) ممنوعیت حضور در مزایده‌ها، مناقصه‌ها، نمایشگاه‌ها، گردهمایی‌ها، جشنواره‌ها و مانند آن برای مدت معین

ج) کاهش مدت اعتبار پروانه یا گواهی یا قرارداد فعالیت یا بهره‌برداری یا سنوات خدمت یا تعلیق آن برای مدت معین

چ) منع تمدید اعتبار پروانه یا گواهی یا قرارداد فعالیت یا بهره‌برداری یا دریافت پروانه یا گواهی فعالیت یا بهره‌برداری یا احراز سمت دیگر برای مدت معین

ح) لغو اعتبار پروانه یا گواهی یا قرارداد فعالیت یا بهره‌برداری یا انفصال از خدمت

تبصره: احراز شرایط تخلف و مسایل مربوط به معاونت، مشارکت، تعدد و تکرار، مسؤولیت اشخاص حقوقی متخلف و مانند آن و همچنین عوامل رافع، مانع، مخففه و مشدده مسؤولیت، برپایه قانون مجازات اسلامی خواهد بود.

بخش ششم: سایر مقررات

ماده ۵۵. اعتبارات هزینه ای مورد نیاز این قانون به نحو متمرکز در ردیف بودجه دبیرخانه و به پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سالیانه درج و به تصویب میرسد.

ماده ۵۶. از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن نسخ می‌گردد و مادام که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود، معتبر خواهد بود.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح طرح حمایت و حفاظت از داده و اطلاعات شخصی تقدیم می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

- ۱- سابقه تقدیم:** ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است
- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- کمیسیون
- صحن (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:
- با تغییر اساسی
- پیش از انقضاء شش ماه
- با انقضاء شش ماه
- با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- بدون تغییر اساسی
- با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس
- می باشد
- می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- رعایت شده است (با نظر کارشناسی)
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به مواد متعدد ماده واحده
- بیش از یک موضوع عنوان
- مواجه با ایراد نمی باشد. می باشد.

**۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ :
اول: از نظر قانون اساسی؛**

طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند

چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس

(ماهوی)؛

الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون

اساسی شده است.
نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب

نمی شود
 می شود

و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان

ندارد.
 دارد.

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

در رابطه با طرح/لایحه تقدیمی از نظر اصل ۷۵ قانون اساسی: ماده ۵۵ طرح تقدیمی موجب افزایش هزینه های عمومی دولت می‌گردد و از این حیث که محل تأمین آن مشخص نشده با اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی، مغایر می‌باشد.

در رابطه با طرح / لایحه تقدیمی با قانون اساسی: در ماده ۴۹ طرح واگذاری تعیین و اعمال میزان جریمه با کسب نظر از کمیسیون یا کارگروه های تخصصی ، بر خلاف اصل عدم تفویض اختیار قانونگذاری است و با اصل ۸۵ قانون اساسی مغایرت دارد.

در رابطه با طرح / لایحه تقدیمی با سند چشم انداز: ماده ۱ طرح فاقد حکم قانونی می‌باشد و با بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری ابلاغی مقام معظم رهبری (دام ظلّه) مصوب ۰۶/۰۷/۱۳۹۸ مبنی بر «رعایت اصول قانونگذاری و قانون نویسی» مغایرت دارد. پیشنهاد می شود مفاد ماده مرقوم به مقدمه توجیهی طرح انتقال یابد.

ماده ۵۱ طرح، با بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری ابلاغی مقام معظم رهبری (دام ظلّه) مصوب ۰۶/۰۷/۱۳۹۸ مبنی بر «رعایت اصول قانونگذاری و قانون نویسی» مغایرت دارد.

در ماده ۵۶ طرح، از این جهت که به طور کلی نسبت به نسخ کلیه قوانین و مقررات مغایر حکم می‌نماید با سیاستهای تنقیحی مجلس شورای اسلامی مقرر در قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۲۵/۰۳/۱۳۸۹ و همچنین با بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری ابلاغی مقام معظم رهبری (دام ظلّه) مصوب ۰۶/۰۷/۱۳۹۸ مبنی بر «رعایت اصول قانونگذاری و قانون نویسی» مغایرت دارد. بهتر است مواد منسوخ مورد نظر طراح محترم به طور دقیق احصاء و ذکر شود. همچنین، قسمت اخیر ماده که مقرر می‌دارد: مادام که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود، معتبر خواهد بود، زائد است.

در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی:

۱- در مقدمه توجیهی به دلایل تقدیم طرح با قید یک فوریت اشاره نشده است.

۲- پیشنهاد می‌شود مواد به این ترتیب دسته‌بندی گردد: بخش، فصل، مبحث. همچنین بخش سوم صرفاً دارای یک گفتار است.

۳- در متن طرح تقدیمی «اصول نگارش متون قانونی» رعایت نشده است و متن روان و گویا نمی‌باشد. با توجه به کلیت متن و استفاده از واژگان نامتعارف در نظام قانونی ما، ظاهراً متن ترجمه است.

۴- به طور کلی در لایحه از عبارات کلی و مبهم استفاده شده است و همین امر به جای اینکه سد راه سوءاستفاده‌های احتمالی شود می‌تواند منجر به برداشت آزاد از متن قانون و نقض غرض شود. به عنوان مثال در موارد زیر یا مطلب مبهم است یا تکلیف به صراحت مشخص نشده است:

- در ماده (۷) عبارت «با هدف فراموشی»

- بند (ت) ماده (۲۶) عبارت «فراهم آوردن حمایت های قانونی و تسهیلات لازم»

- در تبصره ماده (۲۸) عبارت «خداشه وارد کردن به تمهیدات نظارتی این قانون»

- در ماده (۳۱) عبارت «علاوه بر رعایت سایر مقررات»

- در ماده (۴۲) عبارت «رویه های زنجیره حفاظتی عمومی»

- در بند (ث) ماده (۴۴) عبارت «ثبت پردازش های فرامرزی برپایه ضوابط مقرر»

۵- مطابق اصول نگارش متون قانونی فلسفه، ضرورت و هدف از تقدیم طرح باید در مقدمه بیان شود و درج آن در متن مناسب نیست. بنابراین پیشنهاد می شود متن مندرج در ماده (۱) به مقدمه توجیهی منتقل شود.

۶- بند (ج) ماده (۲) با صدر این ماده تناسب ندارد، زیرا از جمله اختصارات است نه تعاریف.

۷- در ماده (۵) شناسایی وصف «عدم اهلیت» برای فردی که در اغماست، موجب ابهام است که آیا این فرد از همه لحاظ در حکم محجور شناخته می شود و مثلاً رضایت ولی یا قیم برای ایشان کفایت می کند یا خیر.

۸- ذیل بخش سوم باید گفتارهایی به «دبیرخانه کمیسیون»، «کارگروه های تخصصی» و «هیأت نظارت» اختصاص پیدا کند.

۹- بندهای (پ) و (ت) ماده (۲۴) طرح فاقد ضابطه مشخص و موجب ابهام است.

۱۰- برای بند (پ) ماده (۲۶) ضمانت اجرائی قانونی پیش بینی نشده است.

۱۱- اولاً استفاده از عبارت «Log Files» در ماده (۴۰) خلاف اصل پانزدهم قانون اساسی است. ثانیاً مناسب است که عبارت معادل آن در طرح یعنی «رخدادننگاری» در قسمت تعاریف مورد تعریف واقع شود.

۱۲- درخصوص ماده (۴۸)، با توجه به ابهام مفهوم «آسیب معنوی» در نظام قانونی فعلی، مناسب است که از این عبارت تعریف مناسبی ارائه شود.

۱۳- در انتهای بندهای ماده (۵۱) عبارت «موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱/۲/۱۳۹۲» اضافه گردد.

۱۴- در تبصره (۲) ماده (۵۱) بعد از عبارت «ماده (۷۴۷) قانون مجازات اسلامی» عبارت «الحاقی به موجب قانون جرائم رایانه ای ۵/۳/۱۳۸۸» اضافه شود.

۱۵- برخی از بندهای ماده (۵۴) طرح نظیر «الف»، «ت» و «ث» خلاف اصل قانون بودن جرم و مجازات است زیرا این موارد در زمره مجازاتهای کیفری هستند که صرفاً قوه مقننه مجاز به تعیین چنین ضمانت اجراءهایی می باشد.

۱۶- ماده (۵۶) طرح از این جهت که به طور کلی نسبت به نسخ تمامی قوانین و مقررات مغایر حکم می نماید با سیاست های تنقیحی مجلس شورای اسلامی مقرر در قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۲۵/۳/۱۳۸۹ مغایرت دارد.

قوانین مدنظر برای نسخ باید بطور دقیق احصاء و ذکر شوند. همچنین حکم انتهایی این ماده بدیهی است و نیازی به ذکر آن نمی باشد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱. در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☒	وجود ندارد
ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☐	وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.
	☐	وجود ندارد
	☒	وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

☒	لازم است.
☐	لازم نیست.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

- ۱- لازم است تا کنشگران پردازش دادهها و اطلاعات شخصی موضوع بند پ ماده ۱ در ماده ۲ طرح تعریف شود.
- ۲- بند ب ماده ۲ طرح نیازمند اصلاح ویرایشی است.
- ۳- در بند ج ماده ۲ طرح تعریفی ارائه نشده است و صرفاً جنبه تعیین کلمه اختصاری دارد.
- ۴- هدف فراموشی موضوع ماده ۷ طرح ابهام دارد و لذا این ماده از حیث مذکور مغایر ردیف ۳ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری است.
- ۵- بند ب ماده ۸ طرح کلی است و میتواند مستمسکی برای تضييع حق دسترسی شخص موضوع داده قرار گیرد.
- ۶- وضعیت و نسبت مواد ۵ و ۱۰ به یکدیگر باید به طور شفاف تبیین شود. در حال حاضر تفکیک این دو از هم شفاف نیست.
- ۷- زیان معنوی موضوع بند ب ماده ۱۱ نیازمند تعریف قانونی است.
- ۸- در مواد ۱۶ و ۲۰ طرح باید اصل تفکیک قوا و ۵۷ قانون اساسی را در قوای مقننه و مجریه لحاظ نمود.
- ۹- داده ها و اطلاعات شخصی حیاتی و حساس موضوع بند الف ماده ۲۳ و بند ت ماده ۵۲ طرح نیازمند تعریف قانونی است.
- ۱۰- عبارات نیازمندی های نظارتی متعارف و حمایتهای قانونی و تسهیلات لازم در ماده ۲۶ و کارکردهای فرایند پردازش دادهها موضوع ماده ۲۷ طرح ابهام دارد و از این حیث مغایر ردیف ۳ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری است.
- ۱۱- ماده ۲۷ و تبصره های آن ابهام دارد و از این حیث مغایر ردیف ۳ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری است.
- ۱۲- عبارت نقش آفرینی پردازشگر دادهها و اطلاعات موضوع ماده ۳۰ طرح در ادبیات تقنینی غیرمتعارف بنظر میرسد.
- ۱۳- قید از نگاه اشخاص موضوع داده در بند الف ماده ۳۶ ابهام دارد و از این حیث مغایر ردیف ۳ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری است.
- ۱۴- حکم تبصره ۲ ماده ۴۲ طرح و ضوابط مقرر در ماده ۴۴ طرح مبهم است و از این حیث مغایر ردیف ۳ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری است.
- ۱۵- پیشنهاد میشود در ماده ۴۵ طرح عبارت مسئولیت تضامنی جایگزین عبارت مسئولیت مستقل شود.
- ۱۶- آسیب معنوی موضوع مواد ۴۸ و ۵۲ طرح نیازمند تعریف قانونی است.

۱۷. ماده ۴۹ طرح از جهت اعطاء تعیین میزان جریمه به کمیسیون و کارگروه مذکور در ماده به ویژه در بخش قضایی مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی و اصل قانونی بودن جرم و مجازات است.

۱۸. حکم ماده ۵۰ طرح به موجد ابهام و پیچیدگی است. قانونگذاری باید ایجاد شفافیت نماید.

۱۹. مواد مذکور در تبصره ۲ ماده ۵۱ طرح در واقع مواد ۱۹ و ۲۰ قانون جرایم رایانه ای هستند.

۲۰. بعضی بندهای ماده ۵۴ طرح از نوع مجازات انتظامی نیست بلکه مجازات کیفری محسوب میشود.

۲۱. ماده ۵۵ رافع مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی نیست.

۲۲. حکم صدر ماده ۵۶ صحیح نیست و مقنن باید قوانین مغایر را احصاء و صراحتاً نسخ نماید.

ب- سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: سیاست های کلی امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات (افتا) مصوب ۲۶ / ۱۱ / ۱۳۸۹==منقح

۱۳۹۸/۱۰/۲۹ مصوب: ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

بخش های قانون: تمام متن

*****

سوابق به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ همه پرسی -- منقح ۱۳۹۶/۱۰/۱۳ مصوب: ۱۳۵۸/۰۹/۱۲

بخش های قانون: قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل

نوزدهم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل

بیستم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل بیست

ودوم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل بیست و

سوم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل بیست و

پنجم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل بیست و

ششم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل سی و

هشتم**قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعد-فصل سوم-اصل سی و نهم

عنوان قانون: قانون برگزاری مناقصات مصوب ۰۳ / ۱۱ / ۱۳۸۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۷/۱۲/۱۴ مصوب:

۱۳۸۳/۱۱/۰۳

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب: ۱۳۸۲/۰۹/۱۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون جرایم رایانه ای مصوب ۱۳۸۸/۳/۵==منقح ۱۳۹۹/۵/۶ مصوب: ۱۳۸۸/۰۳/۰۵

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب: ۱۳۹۳/۰۷/۰۸

بخش های قانون: بخش نهم- ماده ۶۴۹**بخش نهم- ماده ۶۴۹- الف**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ب**بخش نهم- ماده ۶۴۹- پ**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ت**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ث**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ج**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ح-بخش نهم- ماده ۶۴۹- خ**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ذ**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ر**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ز**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ژ**بخش نهم- ماده ۶۴۹- س**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ش**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ص**بخش نهم- ماده ۶۴۹- ض**بخش نهم- ماده ۶۴۹- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۴۹- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۴۹- تبصره ۳**بخش نهم- ماده ۶۵۰- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۰- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۵۱- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۱- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۵۲- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۳- الف**بخش نهم- ماده ۶۵۳- ب**بخش نهم- ماده ۶۵۳- پ**بخش نهم- ماده ۶۵۳- ت**بخش نهم- ماده ۶۵۳- ث**بخش نهم- ماده ۶۵۳- ج**بخش نهم- ماده ۶۵۳- چ**بخش نهم- ماده ۶۵۴- الف**بخش نهم- ماده ۶۵۴- ب**بخش نهم- ماده ۶۵۴- پ**بخش نهم- ماده ۶۵۴- ت**بخش نهم- ماده ۶۵۴- ث**بخش نهم- ماده ۶۵۴- ج**بخش نهم- ماده ۶۵۴- چ**بخش نهم- ماده ۶۵۵- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۵- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۵۶- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۶- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۵۷- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۷- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۵۸- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۵۹- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۰- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۱- الف**بخش نهم- ماده ۶۶۱- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۲- الف**بخش نهم- ماده ۶۶۳- الف**بخش نهم- ماده ۶۶۴- الف**بخش نهم- ماده ۶۶۴- ب**بخش نهم- ماده ۶۶۴- پ**بخش نهم- ماده ۶۶۴- ت**بخش نهم- ماده ۶۶۵- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۵- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۶۶- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۷- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۷- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۶۸- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۹- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۶۹- تبصره ۲**بخش نهم- ماده ۶۷۰- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۱- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۲- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۳- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۴- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۴- الف**بخش نهم- ماده ۶۷۴- ب**بخش نهم- ماده ۶۷۴- پ**بخش نهم- ماده ۶۷۵- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۶- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۶- الف**بخش نهم- ماده ۶۷۶- ب**بخش نهم- ماده ۶۷۶- پ**بخش نهم- ماده ۶۷۶- ت**بخش نهم- ماده ۶۷۶- ث**بخش نهم- ماده ۶۷۷- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۸- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۷۹- تبصره ۱**بخش نهم- ماده ۶۸۰- تبصره ۱

۶۸۱**بخش دهم- ماده ۶۸۲**بخش دهم- ماده ۶۸۳**بخش دهم- ماده ۶۸۳-تبصره**بخش دهم- ماده ۶۸۴**بخش دهم- ماده ۶۸۵**بخش دهم- ماده ۶۸۶**بخش دهم- ماده ۶۸۷

عنوان قانون: سیاست های کلی نظام اداری مصوب: ۱۳۸۹/۰۱/۱۴

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سیاست های کلی برنامه ششم توسعه مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۰۹ مصوب: ۱۳۹۴/۰۴/۰۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سیاست های کلی پدافند غیرعامل مصوب ۱۳۸۹/ ۱۱/ ۲۶==منقح ۱۳۹۸/۸/۲۸ مصوب: ۱۳۸۹/۱۱/۲۶

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سیاست های کلی شبکه های اطلاع رسانی رایانه ای مصوب ۱۳۸۰ / ۳ / ۷ مقام معظم رهبری==منقح ۱۳۹۹/۸/۷ مصوب: ۱۳۸۰/۰۳/۰۷

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب: ۱۳۸۸/۰۵/۳۱

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی-- منقح ۱۳۹۷/۷/۳۰ مصوب: ۱۳۸۲/۱۰/۱۷

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت های غیرمجاز می نمایند مصوب: ۱۳۸۶/۱۰/۱۶

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۹/۱۲/۲ مصوب: ۱۳۷۵/۰۳/۰۲

بخش های قانون: کتاب پنجم-فصل اول-ماده ۵۰۵**کتاب پنجم-فصل اول-ماده ۵۰۶

عنوان قانون: قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی == منقح ۱۴۰۰/۰۴/۱۵ مصوب: ۱۳۹۵/۱۲/۲۱

بخش های قانون: بخش ۶- ماده ۲۹**بخش ۶- ماده ۲۹- تبصره ۱**بخش ۶- ماده ۲۹- تبصره ۲**بخش ۶- ماده ۲۹- تبصره ۳**بخش ۱۲- ماده ۶۴**بخش ۱۲- ماده ۶۴- الف**بخش ۱۲- ماده ۶۴- ب**بخش ۱۲- ماده ۶۴- پ- تبصره ۱**بخش ۱۲- ماده ۶۴- ب- تبصره ۲**بخش ۱۲- ماده ۶۴- پ- تبصره ۳**بخش ۱۲- ماده ۶۴- ج- تبصره ۱**بخش ۱۲- ماده ۶۴- ج- تبصره ۲**بخش ۱۲- ماده ۶۴- د- تبصره ۱**بخش ۱۲- ماده ۶۴- د- تبصره ۲**بخش ۱۲- ماده ۶۴- ذ- تبصره ۱**بخش ۱۲- ماده ۶۴- ر- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۷- الف**بخش ۱۳- ماده ۶۷- ب- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۷- ث- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۷- ج- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- الف**بخش ۱۳- ماده ۶۸- ب- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- ج- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- ث- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- چ- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- خ- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- د- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- ر- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- چ- تبصره ۲**بخش ۱۳- ماده ۶۸- ج- تبصره ۳**بخش ۱۳- ماده ۶۸- چ- تبصره ۴**بخش ۱۳- ماده ۶۸- چ- تبصره ۵**بخش ۱۳- ماده ۶۸- چ- تبصره ۶**بخش ۱۳- ماده ۶۸- ح- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- خ- تبصره ۱**بخش ۱۳- ماده ۶۸- پ- تبصره ۱**بخش ۱۹- ماده ۱۱۷- الف**بخش ۱۹- ماده ۱۱۷- ب- تبصره ۱**بخش ۱۹- ماده ۱۱۷- پ- تبصره ۱**بخش ۱۹- ماده ۱۱۷- ت- تبصره ۱**بخش ۱۹- ماده ۱۱۷- ث

عنوان قانون: قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۰۷ -- منقح ۱۳۹۹/۱۱/۳۰ مصوب: ۱۳۹۰/۰۸/۰۷

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون مجازات اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۱۲/۲ مصوب: ۱۳۹۲/۰۲/۰۱

بخش های قانون: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۰۵/۲۷- کتاب اول- بخش دوم- فصل اول- ماده ۱۹**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۰۵/۲۷- کتاب اول- بخش دوم- فصل اول- ماده ۱۹- تبصره ۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۰۵/۲۷- کتاب اول- بخش دوم- فصل اول- ماده ۱۹- تبصره ۲**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۰۵/۲۷- کتاب اول- بخش دوم- فصل اول- ماده ۱۹- تبصره ۳**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۰۵/۲۷- کتاب اول- بخش دوم- فصل اول- ماده ۱۹- تبصره ۴**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ == منقح ۱۳۹۹/۰۵/۲۷- کتاب اول- بخش دوم- فصل اول- ماده ۱۹- تبصره ۵